

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pot leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 20 kr. za četrt leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledeliška stolba". Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodnej tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Velečestiti volilci kranjski!

Ko je 26. dne maja podpisani odbor stopil s svojim razglasom prvikrat pred Vas, Vam razložil prvikrat neizmerno važnost sedanjih volitev za državni zbor in Vam potem v oklicih svojih nasvetoval rodoljube, katere naj volite, navdajala nas je nada, da boste zaupljivo sprejeli naš glas ter se ravnali po nasvetu našem.

Veliko smo upali, ali še veliko veliko več smo dosegli! Izid volitev Vaših v kmetskih občinah, trgih in mestih je tako sijajen, da menda nobena dežela velikega našega cesarstva se ne more ponašati s takim uspehom. V lepej slogi, ki jo bode občudoval tudi inostranski svet, stopili ste, velečestiti volilci! v velikej množini po nasvetu našem na volišča, in volili tako, da s ponosno večino izvoljeni so povsod vsi možje našega priporočila.

Tako slavna zmaga, katere nismo dosegli z nikakoršnim nepoštenim sredstvom, očiten je dokaz, da se narod naš iskreno zaveda svojih pravic in svojih dolžnosti, — da se popolnem zrelo političko giblje in je godan za ustavno življenje.

S tem, da je velika večina volilcev pri volitvah na kmetih in v mestih in trgih stala kakor en mož za nasvete naše, ste, predragi rojaki, pa tudi narodnemu volilnemu odboru dali častno zaupnico.

Gledé na vse to, šteje podpisani odbor v sveto si dolžnost, da zdaj, ko je veliko delo s pomočjo božjo srečno dokončano, se Vam, prečestiti volilci, prisrčno zahvaljuje za zaupanje, ki ste mu ga tako sijajno skazali pred vsem svetom, da nasprotniki naši zdaj vsi potriči, da mila naša domovina je zemlja slovenska, v katerej živi čvrst narod slovenski.

V gorečej želji, da bi kmalu nastopili bolji časi domovini našej in Avstriji vsej, in da mirna sprava mej vsemi narodi njenimi vpelje in vtrdi pravo ustavno življenje, jemljemo za zdaj slovó od Vas, predragi rojaki, z živo prošnjo, da ste, ako se zopet drugi pot obrnemo do Vas, naši, kakor ste bili naši ta pot. Bog Vas živi!

Národní centralní volilní odbor,
v Ljubljani 1. julija 1879.

Dr. Jan. Bleiweis, deželnega glavarja namestaik, predsednik. Dr. Jos. Poklukar, deželni poslanec. Franjo Potočnik, deželni poslanec. Luka Robič, deželni poslanec. Dr. Jos. Vošnjak, deželni poslanec. Dr. V. Zarnik, deželni poslanec. Dr. Karel Bleiweis, mestni odbornik. Franc Goršič, mestni odbornik. J. N. Horák, mestni odbornik. Josip Jurčič, mestni odbornik. Karel Klun, mestni odbornik. Vaso Petričič, mestni odbornik. Jos. Regali, mestni odbornik. Franjo Drenik, glavni zastopnik pešanske zavarovalne.

Ivan Hribar, glavni zastopnik zavarovalnice "Slavje".

Izid volitev na slovenskem Štajerskem.

Včeraj 2. julija so volili kmetje na Štajerskem. Izid na slovenskem Štajerskem poročajo sledeči telegrami "Slov. Narodu":

Celje. Tukaj je 182 volilcev glasovalo,

vsi **Jednoglasno** za kandidata narodne stranke dr. **Vošnjaka**.

Brežice. Kandidat slovenske stranke dr. **Vošnjak** je pri nas voljen **jednoglasno** s 109 glasov. 4 volilci nijsi bili prišli voliti.

Torej je dr. Vošnjak voljen v tej skupini **Jednoglasno** za poslanca. Žveli slovenski volilci in njih krasna narodna disciplina!

Ptuj. Slovenski kandidat Herman je dobil 210 od 212 oddanih glasov, torej je voljen pri nas skoraj jednoglasno.

Listek.

Dopisi Stanka Vraza.

(Poslovenil A. F. Fekonja.)

I.

(Dalje.)

Dne 24. t. m. (maja) odšel sem v Ribnico na gostoljubni poziv ondešnjega vlastelina visokoučenega g. J. Rudeža, imajoč srečo z možem se spoznati v slavjanščini kako večim a z rodoljubom, ne samo theorotičnim, nego i praktičnim.* Gospod Rudež je z vsemi slavjanskimi narečji dobro pobračen, govoriti dobro ilirski književni jezik, ceni kako

narodno pesništvo, ter je uže na početku tega stoletja s pesnikom Vodnikom po svoji okolici nabiral narodne pesme, prislovice, prirečja, katere stvari on s prave strani smatrati in ceniti umé kakor malo kateri. Njegovej rodoljubnosti dolžen sem za nekoliko jako lepih narodnih pesem in črtic iz narodnega življenja Kranjcev vzeti. Ribnica je mesto jako ugodno in prijetno, posebno proti predgorju gore Velike. Čul sem po gozdih peti moja dva ljubimca: kukavico in taščico; nikder nij bil tretjega: slavnega slavčka! Njega zabavlja in zastavlja Dolensko dolnje sè svojimi šumeti dobrovami, cvetčimi gorami, zelenimi livadami in curlja-jočimi bistrimi potočki, v katerih lepoto on zamaknen pozabi na daljni pot proti severu, dokler ga ne dohiti jesen, ter ondaj uže mora misliti, kde bode zopet zimoval, pa hajd zopet v južnejše kraje za morje, kder večna cveti spomlad, in tako lepa Ribnica ostane na večno brez najglasovitejega pevca; kajti je vse v obrnlost zamakneno. Nekateri dela

lonca, nekateri rešeta ali sita, drugi teše sole, zibelje, a zopet drugi opravlja drugo rokodelstvo, od katerega se živi; kajti zemlja ne rodi toliko, da bi toliki svet nahraniti mogla. Tu se govori dosta razgovetno (razločno) za nas ostale Ilire, mnogo razgovetnejše, nego li na Gorenjskem, a Gorenje imajo zopet drugih prednostij. Tudi stara nošnja se je tu nadalje ohranila. Pri g. R. je votivna poloba, na katerej je naslikan Ribnican od početka prejšnjega stoletja, v dolgih hlačah in modrej rudeče podstavljeni in izštej suknji, kakor ne so se nosile in se še nosijo dan danes voli Kupe in Korane. In na početku tekočega veka prepevali so kranjski otroci, kendar je mimo šel kateri lončar iz Ribnice:

"Anže, Anže iz Ribence
Nosi lonec piskerce,
Rejne pokrivače,
Ima duge hlače —
Hlače dopetače."

*) Poznaval sem rodoljube jako navdušene, kateri so zopet dopuščali, da jim se otroci od najvažnejšo dobe uče po tujem kalupu govoriti in misliti. V tem obziru more g. R. vsem rodoljubom služiti kot za izgled. Njegov sin Dorko, kako milo dete od treh let, ne govorí še, niti ne razume druge besede nego svojo materinsko. Tako isto sin Dragó, dežek od osem let.

No, sedaj nikdo več ne nosi dolgih hlač, temveč vse kratke črne dokolenjače, ka-

Slovenj-gradec. Pri denašnjej voliti je bilo oddanih 43 naših glasov za barona **Gödla**, a 20 glasov je dobit Posek.

Maribor. V Mariboru je dobil slovenski kandidat baron **Gödl** 114, Posek 68; v Konjeah Gödl 31, Posek 27; v Slovenj-gradcu Gödl 43, Posek 20 glasov, tedaj sijajna narodna zmaga. Baron **Gödl** je voljen narodni poslanec.

Naprej zastava Slave!

[Izviren dopis.]

Kaj pomeni to! — Veselje trombe glas, krepki in v nebo doneči „slava!“- in „živio!“ klic iz toliko in toliko slovenskih prs! Kaj naznanjajo vihajoče zastave trobojnice, razobesene povsod v našej milej in dragej do movini! —

Dan velike in sijajne zmage, dan rešitve naroda od tujega, pogubnosnega jerobstva, dan narodne prostosti in zavesti, dan bliščete od daleč zarije boljše bodočnosti.

Dan 30. junija t. l. bode zapisan z zlatimi črkami v dozdaj žalibog le malo veselje zgodovini naroda našega.

Vrgel si, Slovenec, od sebe tisto nemčurško mōro, katera je hotela zadušiti tebe in tvoj narodni živelj, poteptal si zagrizenega sovražnika tvojih najsvetjejših pravic in svetinj, zmagal si z zastavo Slave, katera nas je vse peljala k slavnjej zmagi na volilno bojišče. Njisi več suženj ljudij, kateri so, kakor volkovi v ovčej obleki okolo tebe hodili, tebe, tvoje običaje, tvoj jezik, tvoje naravne in postavne pravice pred svetom grdili in zaničevali z divjo strastjo in peklenko hudobo. — Dvigni glavo v prosti zrak, bodi ponosen zmagovalcem, prost si in gospod boš v svojej hiši, v svojej domovini!

30. junija smo Slovenci osvedočili celemu svetu, kako majheno je število ónih ljudij, kateri imajo vsa usta polna, da Slovenec hreneni po ponemčevalnej „kultri“, da se ne strinja z zahtevami in glasovi naših narodnih voditeljev in zastopnikov, kateri da so vodje brez vojakov. Prosto smo volili in pri prostej volitvi moško in srečno dokazali, da ne maramo za take ljudi, s katerimi se njih mala kopica privržencev baha in njih jako dvomljive zasluge hvali, kakor kak žid svoje umazano blago na starinskem trgu za individue črne preteklosti prototipe breznačajnosti.

kor po ostalej Kranjskej — razven Pokupske, kder so še gatje in do gležnjev segajoče hlače od bele robe do danes ceno zadržale. Kar se tiče pismoučenih, to se vse bolj zavzemajo za slavo narodnega jezika, posebno mladi duhovniki. Povsod, kder sem čul ilirščino iz stolice božjega nauka, to sem jo čul čisto in jadrno. Vprašavši prosti narod, kako se jim dopada beseda duhovnikov njihovih, odgovorili so: — da jim se jako dopada in da dobro razumejo, akoravno uže sedaj mladi bolj po hrvaški zavijajo. Vsakako je v tem obziru prizadevanje gospodov duhovnikov hvale vredno. Ali čiščenje in iztrebljenje tujih besed iz narodnih pesem, proizšlo ono iz najčistejega namena, delo je pogrešno in nerazborito, pri čem vsaka pesma gubi kakor krasota onega metulja, katerega dete z rokami prijimlje.*)

*) Tu se prigodi nesreča, da so ti narodnih pesnij puristi po največ v narodnej poeziji Slavjanov nevešči, nepozvani mladeniči, kateri mnogo z neznanja iztrebijo, kar je bilo bolje na slavo nego li na sramoto istih pesnij, ter na ta način (kakor se pravi) s

Razpršili smo vse starikaste tvrdnjave in tvrdnjavice nemčurstva, vsadili na njih obzidje narodne zastave, priborili smo v velik jok in stok naših protivnikov, njih glavni stan, belo Ljubljano, katera je zopet postala, kar mora naravno biti: živo srce in središče Slovenije. Rešili smo z neprimerljivo disciplino, moško srčnostjo toliko časa zaničevano narodno čast z zastavo Slave, katero ne smemo nič več iz rok pustiti. Nečast in največja sramota bi bila, ako bi kedaj le zapustili tla, na nekravem volilnem bojišči priboljeno, omadeževali čisto in zopet svetlo zmagonosno zastavo Slave. Vsak Slovenec je naroden vojak, in čast naj mu bode, ne le 12 let, temveč celo svoje življenje se za to bojevati, kar je celemu narodu v prid in slavo.

Torej

Naprej moj rod,
Naprej zastava Slave!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. julija.

Tudi v velikem posestvu **spodnje** in **zgornej Austrije** se je naredil kompromis med liberalci in konservativci. Vsled tega je vprašanje, ali bode voljen minister Horst ali ne.

Vnanje države.

Iz **Peterburga** javlja se dne 29. junija: Minister notranjih zadev je ukazal selškim oblastnjam in redarstvu na kmetih, naj pazijo na okolo se klateče agitatorje, ki trošijo laži, da se bode posestvo z nova razdelilo, katere vesti narod vzinemirujejo. Peterburgski začasni glavni guverner je pa ukazal peterburgskemu mestnemu glavarju in guvernerjem v Peterburgu, Novgorodu, Piaskavu, Oloncu in Arhangelsku, da sodnije ne smejo soditi tiskovnih pregrah, nego se morajo vse take stvari oddati peterburgskemu glavnemu guvernerju.

„Perverzanza“ pripoveduje, da je **črno-gorska** mejna komisija prenehala svoje delo zato, ker trdi Riza paša, da mora mejna črta iti gori do Orice in Plakuta, kjer stanujejo še Slovani, ali trde drugi komisarji, osobito ruski, da mora stezati se mejna črta do otoka Top Salva, na skaderskem jezeru, kjer so še Albanci.

Knez **Bolgarski** se je pri svojem bavljenju v Rimu zahvalil italijanskemu kralju, ker je Italija podpirala njega izvolitev za bolgarskega kneza, in dejal, da bode delal v smislu berlinskega dogovora. Kralj mu je podaril veliki križ Mavričijskega in Lázarskega reda. —

Tudi tukajšnji bogoslovci delajo marljivo za zabavo in izobraženje prostega naroda, prevajajoči iz nemškega poučne in zabavne knjige. Imej teh prevodov hvalijo se najbolj in cenijo prevodi bogoslovca A. P. — V Ribnici sem imel tudi priliko spoznati se z dvema župnikoma, katera sta jako navdušena rodoljuba ilirska. G. župnik J. Žemlja je lep in prekrasen naše gore list. Nadahnjen duhom sloge, vložil je v ljubljanski nemški list (Ilir. Blatt)

kokoljek tudi zdrave pšenične klase iztrgajo. Na mesto tujih besed, katere bi brez škode cene pesni ostati mogle, nadomeščujejo ponajveč ali take izraze, katerih prosti narod celo ne upotrebljuje ali ne razume (kakor n. pr. predpas in tisoč), ali take, katere se v drugem pomenu upotrebljujejo (kakor gredice, vrvica i. dr.) Znani je značaj Slavjana: sposobnost za nauke, posebno za nauk jezika. Ako se pri tem poslu kder katera tuja beseda v njego v jezik preseli, posebno kot izraz za one stvari, katerih potrebo je naučil od istega tujega naroda, morata gostoljubnost njemu služiti na zaničevanje in sramoto? Zakaj bi se mi tega sramovali, s čim se ostali naši brati ponašajo, — mi Slovenci, kateri uže več od tisoč let pod silnim tujim fizičnim in moralnim

V Carigradu so uporni plakati na dnevnem redu. „Times“ poroča, da je bilo na oglih carigradskih nabito tole: „Uže dve leti smo k Bogu in njega proroku molili, naj ima usmiljenje z nami in našo bedo. Molili smo, naj našega vladarja na pot pelje, ki bi bil koristen za njegove podložne; ali zastonj smo molili, naše stanje je vsak dan slabše, ker vladala Said paša. Če sultan tegata ne odpravi, boste narod odločen sklep storil in družega vladarja na prestol nosadil.“

Anažeški listi začenjajo zdaj braniti svoje oficirje, da niso ti krivi princ Napoleonove smrti v Zuluskej deželi, temuč njegova predznost.

Egiptovska zmeščaj je sicer toliko urejena, da so vlade postavile družega podkralja in prejšnjega odstavile, ali turški sultan je vendar prave nij pogodil pri tej stvari s tem, ker je ob veljavno dejal ferman od 1. 1873. Francija in Anglija bosti skupno protestirali zoper to sultanovo naredbo. Kažejo se toraj nova zapletanja. V Egiptu je napravil predvadjar odstavljenega Ismail paše 4 milijone dolgov, a odstavljeni vice-kralj toliko, kolikor jih je še manjkalo do sto milijonov. Videli bomo, koliko jih bo naredil zdanji vladar egyptovski Tevfik paša.

Dopisi.

Iz Cerknice 1. julija. [Izv. dopis.]

Take vrle narodne možake, kakor so mestjani v Ložu, imeti za svoje sosedje, naj bode nam Cerknjanom v ponos. Včeraj pri volitvi izpregovorili so zopet svojo moško besedo za narodno stvar tako mogočno, kakor so navadno vselej storili. Človeku so kar nehote od vsejza zaigrale solze v očeh, videčemu volilcu po dokončani volitvi, ko je bilo na obrazu vsakemu brati, da ima v sebi zavést, da izpolnivši svojo državljanško dolžnost — nij postal izdajica naroda. Še posebno čast so si pa ti možaki s tem pridobili, da narodnej stranki nasprotni kandidat nij dobil tam nobenega glasu.* Tako naprej dragi sosedje! kažite zdaj z besedo to, kar so bili pred 400 leti vaši predniki primorani s pestmi dokazati, da tuji usiljenec, zatiratelj narodne stvari ne smé dalje norčevati se s svetnjami naroda našega!

Cerknica pa je včeraj večer in na Kresni dan tudi spodobno praznovala zmago slovenskega naroda.

*) V telegram „Naroda“ iz Cerknice se je urinila pomota, ker nij Vestenek, marveč okrajni glavar g. Mahkot v Ložu en glas pri volitvi dobil.

sonet, kder pozivlje rojake svoje k slogi z dolnjimi brati. Zložil je tudi jedno povest v verzih pod imenom: „Sedem sinov“, katero bode dal tiskati z novim organiškim pravopisom. Delo je pak napojeno poetiškim ognjem, duhom sloge in ljubavi bratske ilirske, po kolikor sem izpoznał iz nekoliko vrst, katero mi je izvolil pesnik priobčiti.

Ker še prostora imam, pridati čem ti nekoliko besed o Kočevarjih, narodu nemškem, povsem od Slovencev obdanih. Dne 9. t. m. (maj.) odpeljali smo se proti Kočevju, katero uplivom stojimo in živimo. Tu bi baš bila naša sramota (kakor Nemec pravi) kriva. Pustimo ljudstvu, naj poje svoje pesme takoj, kakor mu izvirajo iz srca. Naši prosti brati ta posel bolje razumejo, nego mi, katerih ukus je uže po dolgih šolah po tujem jednoličnem kalupu zlit. A jaz sem uverjen, da bodo mi gospoda rodoljubi verovali, ako primerijo tako izpiljeno in uniformirano pesmo jedno z njenim prostim napevom, ter sem i z druge strani uverjen, da bodo nas one v prostej svojej in slobodnej obleki manje osramotile (ko bi se tudi kder katera tuja beseda vrinola) nego v prisiljenej jednoličnej prepravi literarnih teh (sit venia verbo) koprolov.

Pod košato nad 400 let staro lipo zbral se je bilo oba večera toliko ljudstva, da je bil celi veliki trg popolaem natlačen. Mej na pitnicami na Njih Veličanstvo presvitlega cesarja, na grofa Taaffeja, na očeta slovenskega naroda g. dr. Bieweis, želeč, da bi on še mnogo takih sijajnih narodnih zmag dočakal, na narodne državne poslance in na narod slovenski, vrstilo se je lepo ubrano petje naših pevcev, grmenje možnarjev in živio-klici na vdušenega ljudstva. Vse se je vršilo v najlepšem redu.

Končno naj omenim še nekega prizora, kateri je bil za včerajšnji večer dokaj karakteričen. Stari možak zbral je okolo sebe pod lipo došlo mladino, razložil jej pomen veselega večera, ter je koncem svojega govora podal malej mladini „grablje“, da naj jih v spomin tega večera razlomijo na drobne kose, naj si to dejanje živo v spominu ohranijo, ker bodo kot odrasli uže bolje vedeli, kaj to danes po menja.

Iz Ljutomerja 1. julija. [Izv. dop.] Včeraj smo mi ljutomerski tržani imeli poslušati tri kandidate za volitev v državni zbor. Ob 11. dopoludne sta se predstavljala Maks baron Rast in urednik mariborskega lokalnega lista Wiesthaler. Rastov govor je mnogim ugajal. On je govoril za narodno ravnnopravnost, odobral okupacijo in grajal Avstrijo, zakaj nij slovanske politike delala. Wiesthaler je razvil svoj radikalni program mej mnogo pohvalo. On stoji glede narodnostne ravnopravnosti na stališči kromriške ustawe, to je na stališči narodnosti kurij, ki bi po razsodnikih poravnale prenire mej národi. Gledate okupacije želi Wiesthaler, da pozovemo svoje ljudi domu, napravimo črez stroške križ in se ne trudimo več za sultana. Wiesthaler terja udeleževanje naroda pri civilnih sodbah. Na interpelacijo notarja Baša, kako si to misli, pokazal je Wiesthaler, da ne stoji na reellenih danih tleh, na katera se mora novo poslepie staviti. Sicur pa je vsem navzočim bil Wiesthalerov govor tako všeč, ker kaže njegovo resno prepričanje in dobro voljo.

Na večer pa je prišel dozdanji poslanec dr. Duhač in se s svojim govorom gleda oblike in bistva jako slabši pokazal, ko njegova sekandidata. Rekel je Ljutomerčanom, da bodo

znali ga najti, če bi kaj želeli. In da za že leznico mimo Ljutomera nij govoril, to mu je branila taktika stranke. Duhač je mej vsemi tremi kandidati na slabši. Poslanec zastopa svoj okraj, ne stranko, za svoj okraj mora se vselej potegniti brezobzirno. Duhaču se to pred volilci nij povedalo, ker menda tako nobeden Ljutomerčan (kakor zadnjiji) ne bude šel volit, razen župana Steyera, ki se je zarad sramote v Ormož peljal. — Čudili pa se bomo, če Duhač, ki ima spretnejše tekmeče, večino dobi. Mogoče bi se ve da bi, da gremo volit, pa Duhača ne.

Iz Novega mesta 29. junija. [Izv. dop.] Gorje mu, kateri se zameri tukajšnjemu nemčurskemu „nobile par fratum“, po njem je, kajti potisneta ga v smradljivo mlakužljubljanskega turškega lista „Tagblatta“. To se je pripetilo v št. 136 in 142 „Laib. Tagbl.“ občespoštovanemu rodoljubu g. kanoniku Mlakarju. Povod k temu napadu je dala smrt g. Jenknerja, tukajšnjega trgovca in stotnika meščanske straže, češ, da je g. Mlakar — izvraten, praktičen homeopat — njegove smrti kriv. Gospod Jenkner bil je bolan pol leta, zdravnik, njegov osobni priatelj ga je račil več mesecev — toda brez vspeha — poslednjič ga je celo popustil z izgovorom, da je bolnik zdrav ter mu drugač ne manika, nego hoje po prostem. Ker je pa kljub tej zdravnikovej izjavi bolezen vendar le vedno hujša prihajala, se je na prošnjo bolnikovo obrnila rodbina njegova do g. Mlakarja, naj bi mu v njegovej dolgotrajnej bolezni, ker ima največ zaupanja do homeopatije, izvolil pomagati. Toda proti smrti ga nij zdravila, tega so prepričane še druge zdravniške kapacitete, nego so tukajšnji eskulapi. Gospod Mlakar je pač dajal bolniku svoja homeopatična zdravila v polajšavo, a oteti, se ve, ga nij mogel.

Ko mrtvaški zvon naznani smrt gospoda Jenknerja, bila je to nekaterim zagrizencem povoljna in teško pričakovana prilika odrihati po občezasušenem, vrem narodnjaku in iskrene m rodoljubu, g. kanoniku Mlakarju. Hajd na delo! nemudoma je treba naznaniti ljubljanskemu butiju, da po svojih umazanih predalih objavi svetu: „Vielleicht hätte die krankheit keinen so traurigen ausgang genommen, wenn er nicht in die hände des als

kurpfuscher in den weitesten kreisen bekannten chorherrn Mlakar gefallen“. Vspeh tega anizognega dopisa je bil ves nasproten temu, česar sta se nemčurska bratca nadejala. Kamorkoli je došla vest o famoznem dopisu, povsod je bila nevolja nad dopisnikoma glasna, da, še celo neki gospod od njihove stranke iu je javno v kavarni počastil s krepkim: pfai!

Užaljena rodbina pokojnega g. Jenknerja je poslala popravek v „Tagblatt“, a ta ga je blezo prej poslal dopisnikoma prvega članka v pretres, in potem še le je prišel ves spačen in še huje žaljiv na svitlo.

Niti besedice ne bi bil jaz drugače o tem „Tagblattovem“ škandalu črnil, ker vém, da z njim pravdati se, nij častno, a objavim to v vašem cenjenem listu le vsled želje in prošnje rodbine pokojnika in drugih najodličnejših tukajšnjih rodbin, katere tudi po napadu ljulomilega g. kanonika nič manj ne čislajo, kakor so ga poprej, da še celo javno ga s temi vrstami prosijo, naj se ne dá oplašiti s tem grdenjem. Gospod Mlakar — to smelo rečemo — oživa zaupanje v najobilnejši meri, štejemo si v čast in srečo, imeti tako nesebičnega človekoljuba, tako vrlega narodnjaka in rodoljuba, tako izglednega duhovnika. Njemu se nij treba nikamor vrvati in vsiljevati, in se tudi nikjer nij vrvial, kajti možu tolicega zaupanja brez vsakoršne vsiljave ne manika prilike, dobrodelnega izkazati se.

Domače stvari.

— (Gospod deželni predsednik Kallina) sprejel je včeraj deputacijo Krške občine pod vodstvom župana in drž. poslanca Pfeiferja, kateri mu je izročil častnega meščanstva diplomo v krasnej envelopi. Ob enem je tudi Krške meščanske garde deputacija pod vodstvom g. stotnika K Zörerja imela čast izročiti g. predsedniku častno diplomu. G. predsednik je globoko ginjen izrekel svojo iskreno zahvalo, povdarjal složno delovanje občin kot delov velike celote v blagor mogočne Avstrije. Za dobrodejne namene občine Krške podaril in izročil je g. predsednik Krškemu županu srebrno rento sto forintov.

— (Pobalinstvo in breztaktnost.) Tukajšnjemu obči spoštovanemu narodnemu tr-

od Ribične uro voznega poto stoji. Vze iz prve vesi videli smo, kder so Kočevarke proti cerkvi vrvele in hitele. Obleka jim je bela nabранa srajca, okoli pojasa pripasana s črno svileno tkanico, od katere jim dober kos visi zadaj niz srajco tja do pet, kakor kita ali rep. Črez srajco oblečen je bela ali svetlomodra jopa, kakor se nosi po Hrvatskej. K temu jim nategnji rudeče nogovice, nataknji črne z ručedimi remenci podstavljeni čevlje, deni pisano ruto na glavo, — pa eto ti prave Kočevarke. Ti bodeš rekel, da sem ti opisal Hrvatico katero; no brez šale: istina je, kar ti pravim. Kočevarke so prejele obleko od Kranjic, ter jo še dandenes hranijo, kder so jo uže sosedne Kranjice opustile. Ta značaj leži v trdosti nemškej. Kakor obleko, tako isto so tudi mnogo česar drugega prejeli Kočevarji od Slavjanov, n. pr. kres, svatbene obitaje, koledo in druga,*) kar oni trdneje branijo,

nego isti Slovenci. Delo Kočevarjev je trgovina, po katerej so se mnoge hiše obogatile, a druge zopet upropastile. Stari Valvazor Kočevarje hvali, da so bili o njegovem času pobožni ljudje, akoravno slabí vojaki. Sedaj se (pravijo sosedji njihovi) ni z jednim ni z drugim več pohvaliti ne morejo. Tudi b' strovnost njihova nij pri ostalih Kranjih v najboljem glasu. Pričoveduje se o njih, kakor nekdaj o A b deritih, sedaj o Gaskonjih. Jaz čem ti tu jedno pričovsko, katero sem na potu čul, o njih priobčiti, ne nameravajoč z njo njihovo modrost grajati ali jih tebi v oči ozloglašiati, nego kot dokaz kranjske dosetljivosti (dovtipnosti): „Nek Kočevar (pravijo) videl je v Ljubljani na trgu ribe na prodaj, ter je prostodušno vprašal trgovca: kake so te zveri? — A trgovec, prebris an Kranjec, odgovori, da so ribe, katere se morejo pečene pojesti. Na to Kočevar nadaljuje zopet prostodušno prašati: kako jih treba peči? A zlomek Kranjec odgovori: da treba le malo prinesti k ognju, tako rekoč pokazati jej ogenj, pa ondaj pojesti. — Kočevar denē ribo v torbo, plati in otide. — Isti Kočevar idoč od sejma domu,

gre po noči mimo neke mlake, v katerej se je le sketal mesec, kakor v zrkalu. Kočevar meneč, da ono, kar se v mesecu blišči, ogenj gori, izvleče ribo iz torbe ter nadnese nad vodo govoreč: „Fišele! žigšt Faerle“. A riba, katera je še malo živila, zmakne iz roke ter pljusk v lužo. Skrbni Kočevar začne tedaj grabiti po luži, grabi — grabi — ter zagrabi na nesrečo žabo za noge, katera začne iz vsega grla brečati. Ali naš človek odgovorivši: „Mogst kvičen oder kvačen, mušt doch gfrešen Šein!“ ter tako spravi žabo brez obzira pod streho telesa svojega“. — Nad Kočevjem v gori na jednem holmu (gricu) stojé razvaline grada, katerega je sezidal oni iz mogočne hiše celjski Fridek, kateri je po svoji drugej ženi, nesrečnej Veroniki Deseškej zadosta znan. V tem gradu preživel je on po ubojstvu krasne Zagorčanke ostanek svojih dnij v pisanstvu in poltenej razuzdanosti, ter je vendar še sramotnim in gnusnim tem življenjem svojim dotiral do devetdesete tega leta svoje dobe.

(Dalje prih.)

*) I v jeziku i v poetičnem ukusu pozna se slavjanski upliv. N. pr. ima v njihovih narodnih pesnih roka predikat bela; n. pr. „Er führte zie bei de weiße Hand.“ — Sraka se imenuje pri njih Srakitzer, pasterica (ptica) Hirtela, a rokavica Handling itd.

goveu g. Lozarju je neki pobalin ubil po noči po volitvi stekleno tablo nad štacuno. Vsled tega zlobnega čina ima g. Lozar 60 goldinarjev škode. Ker je g. Lozar tudi živo zanimal se za volitev, misliti se more le, da je ono poškodovanje zgodilo se iz političnega sovraštva. Storil pa je gotovo en posamezni nemškatarski falot na svoj riziko in svojo odgovornost. Zatorej nam ne pride na misel zarad tega dolžiti celo ustaverno stranko, kakor dolži to Dežman našo narodno stranko zarad enacega dogodka, ki je pa (glej zadaj g. Regalija „poslano“) najbrž samo v po volitvi razburjenej Dežmanove fantaziji vršil se ali pa v njegovih nemirnih sanjah. Pričakujemo, da bode ponemčeni urednik uradne „Lainbacher Ztg.“, ki se tako ešofira včeraj za Dežmana in neke lehkomiselne najbrž pijke demonstrante narodnej stranki prišteva, ravno tako razjaril se jutri nad pobalini svoje ali Dežmanove stranke. Mi protestiramo zoper tako brez taktno enostranost, pa protestiramo tudi, da bi se vsak eksces nam v čevlje vtikal.

— Pri tej priliki pa tudi vsem nepremišljnjakom, mladim ali starim, brez razločka stanú, prošno izrekamo, da naj se obnašajo povsod dostoyno, mirno, pošteno; iz vpitja nemčurskih nasprotnikov vidi vsak, koliko en tak ponočni rogovilež celej stranki škodi. Kdor po noti rogovili zoger padelega Dežmana, ta dela zanj, ne za nas.

— (Gospod Dežman) se menda uže zopet preobrača, ali kali, kajti kakor je nekdaj klical „Slava Slavjanom,“ tako klite v „Tagblattu“ od 1. julija slovenskim vodjem „Slavo!“ Prioveduje namreč, kako se je bil na polje sprehajat šel, pa mu je neki hlapec nasproti klical: „Živeli Slovenci, prokleti nemškutar, prokleti renegat,“ ter meni, da je vsega tega le naš „Slovenski Narod“ kriv ne pa on sam in njega zlo delo. On končuje svojo epistolto tako-le: „Es erübrig mir daher zu einer gewissen Art moralischer Genugthuung nur der eine Weg, die Regierung zu der dem Nationalitätenhader und allem, was drum und dran hängt, wieder geöffneten freien Bahn zu beglückwünschen und den Führern der slovenischen Nation für die in so herzerhebender Weise aufgehende Saat ihrer volksbegüternden Ideen ein „Slava“ zuzurufen. Karl Deschmann.“ Torej „slavo“ klicati mož še zná. Upajmo, da se bode tudi še kaj druga domislil, kar je nekdaj znal.

— (Ogenj.) Včeraj kmalu po poludne je v Ljubljani v Trnovem blizu Trnikove hiše začelo goreti. Nevarnost je bila velika, ker so bile butare in drva blizu. Ali domači ljudje ki okolo stanujejo, so hitro priskočili na pomoc in srečno pogasili ogenj še prednu je požarna straža na mesto prišla.

— (Ponočni roparji.) Piše se nam od tod 2. julija: Telegrafično se naznanja iz Škofje Loke, da so pretečeno noč roparji v prostore okrajne sodnije prodri, sodniško blagajnico oropali, in okrajnega sodnika dr. Kravs nevarno na glavi ranili. Ljubljanske sodnijske komisija prične uže populudne preiskavanje. — Drug prijatelj našega lista nam je prišel poročat, da so roparji v Loki denar iz sodnijske kase odnesli, a dr. Kravs da je jako nevarno po glavi udarjen, tako da se je batil za njegovo življenje.

Postane.

Gospod urednik!

Tukajšnji list „Tagblatt“ ponisuje neko

ulično demonstracijo dné 30. junija t. l., pri katerej bi se neki moji rokodelski učenci udeleževali bili.

Ker so pa moji dečaki veliko bolj olikan, kakor pa žurnalistični brigant omenjenega lista, in ker so bili moji fantje óni čas, ko se je vršila tista „Dežmanova procesija“, vsi doma, imenujem pisalca „Tagblattovega“ lažnjivca in obrekovalca, katerega pa netem tožiti zarad ónega spisa, ker mi je znano, da je bojazljivec in tihotapec.

V Ljubljani, dné 2. julija 1879.

Josip Regali.

Poslano.

Blagorodnemu gospodu Martinu Švajgerju, županu in zdravniku

v Starem trgu poleg Loža.

Denes na dan Vašega slavljenja, ko Vam bode c. kr. okrajni glavar g. Mahkot pripel na Vaše prsi zlati križec, podeljen Vam od Nj. Veličanstva presvitlega cesarja za zasluge Vaše, kličemo Vam sosedje Cérkičani, da Vas Bog živi še mnoga leta, da Vam bode še dalje kakor doslej mogoče delati v občno korist Vašega kraja, in da se boste še mnogokrat mogli izkazati kot poštenega narodnjaka in zvestega sina naroda slovenskega.

Cérkični narodnjaki.

Tuji.

1. julija:

Evropa: Grof Hohenwart iz Dunaja. — Knez Windischgrätz iz Hasberga.

in Slovencu: Weiser iz Dunaja. — Pollak iz Gradca. — pl. Langer iz Dolenjskega. — Pfeifer iz Krškega. — Baron Schwiegel iz Dunaja.

in Maliču: Tumeley iz Dunaja. — Kraus iz Krškega. — Grof Margheri, grof Barbo iz Dolenjskega. — Stafflek iz Trsta. — Höller iz Dunaja. — Fabiani iz Reke. — Vidic iz Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Šušnik iz Zagreba. — Stabil iz Kranja.

Pri avstrijskem cesarju: Franz iz Gradca.

Dunajska borza 2. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovem	66	gld. 90	k.
Enotni drž. dolg v srebru	68	35	
Zlata renta	78	05	
1860 drž. posojilo	127	—	
Akcije narodne banke	820	—	
Kreditne akcije	264	90	
London	116	—	

Hiša št. 8 v Rožnih ulicah, ki je posebno pravna za kramarsvo in branjarje, prodá se iz svoje volje. Natandjeje ustmeno ali pismeno pové gospod Materič Jevet, agent za užitniški davek v Višnjegori na Dolenjskem.

Zaloga oljnatih barv, laka in firmeža, v Ljubljani, na Marjinem trgu, poleg franciškanskega mostu.

Adolf Eber,

(257-15)

Srebro	9	;	22
Napol.	5	;	49
C. kr. cekini	56	;	95
Oržavne marke			

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;